

Zbirka odločb sodne prakse

Zadeva C-566/22

**Inkreal s.r.o.
proti
Dúha reality s. r. o**

(Predlog za sprejetje predhodne odločbe, ki ga je vložilo Nejvyšší soud České republiky)

Sodba Sodišča (prvi senat) z dne 8. februarja 2024

„Predhodno odločanje – Pravosodno sodelovanje v civilnih zadevah – Pristojnost in priznavanje ter izvrševanje sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah – Uredba (ES) št. 1215/2012 – Področje uporabe – Člen 25 – Dogovor o pristojnosti – Pogodbeni stranki s sedežem v isti državi članici – Dodelitev pristojnosti sodiščem druge države članice za odločanje o sporih, ki izhajajo iz te pogodbe – Tuj element“

Pravosodno sodelovanje v civilnih zadevah – Pristojnost in izvrševanje sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah – Uredba št. 1215/2012 – Področje uporabe – Obstoj tujega elementa – Dogovor o pristojnosti – Dogovor o pristojnosti – Pogodbeni stranki s sedežem v isti državi članici – Dodelitev pristojnosti sodiščem druge države članice za odločanje o sporih, ki izhajajo iz te pogodbe, ki nima nobene druge navezne okoliščine s to drugo državo članico – Vključitev

(uredbi Evropskega parlamenta in Sveta št. 1896/2006, člen 3(1), in št. 1215/2012, uvodni izjavi 3 in 26 ter člen 25(1))

(Glej točke od 17 do 25, 28, 32, 33 in 39 ter izrek.)

Povzetek

Sodišče, ki mu je bil predložen predlog za sprejetje predhodne odločbe v sporu o mednarodni pristojnosti, je pojasnilo uporabo Uredbe Bruselj Ia¹ z vidika obstoja tujega elementa za dogovor o pristojnosti.

Med letoma 2016 in 2017 sta FD, ki prebiva na Slovaškem, in Dúha reality, družba slovaškega prava s sedežem na Slovaškem, sklenila dve pogodbi o gotovinskem posojilu, ki sta vključevali dogovor o pristojnosti, v skladu s katerim bo vsak spor, ki ga ni mogoče rešiti s pogajanjem, „rešen v okviru postopka pred češkim sodiščem, ki je stvarno in krajevno pristojno“.

FD je leta 2021 terjatve, ki izhajajo iz pogodb o denarnih posojilih, odstopil družbi Inkreal, ki je družba slovaškega prava s sedežem na Slovaškem. Ker družba Dúha reality gotovinskih posojil ni odplačala, je družba Inkreal pri Nejvyšší soud (vrhovno sodišče, Češka republika) vložila tožbo, s katero je med drugim predlagala, naj se določi sodišče, ki je krajevno pristojno za odločanje

¹ Uredba (EU) št. 1215/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2012 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah (UL 2012, L 351, str. 1, v nadaljevanju: Uredba Bruselj Ia).

o glavni stvari. Navedeni zahtevek je bil sestavljen na podlagi dogovora o pristojnosti iz pogodb o gotovinskem posojilu, za katerega družba Inkreal meni, da je veljaven v skladu z Uredbo Bruselj Ia.

Navedeno vrhovno sodišče pojasnjuje, da je v skladu s sodno prakso Sodišča uporaba Uredbe Bruselj Ia pogojena z obstojem tujega elementa. Prvonavedeno sodišče s predlogom za sprejetje predhodne odločbe Sodišče prosi, naj ugotovi, ali se ta uredba uporablja za položaj iz postopka v glavni stvari, v katerem je tuj element omejen na dogovor o pristojnosti, ki se nanaša na sodišča države članice, ki ni država sedeža strank.

Presoja Sodišča

Sodišče je najprej navedlo, da besedilo člena 25 Uredbe Bruselj Ia, ki ureja dogovore o pristojnosti,² ne nasprotuje temu, da dogovor o pristojnosti sodišča, s katerim se stranke pogodbe s sedežem v isti državi članici dogovorijo o pristojnosti sodišč druge države članice za odločanje o sporih, ki izhajajo iz te pogodbe, spada na področje uporabe te določbe, tudi če navedena pogodba nima nobene druge navezne okoliščine s to drugo državo članico.

Dalje, kar zadeva sobesedilo, v katero je umeščena ta določba, iz ustaljene sodne prakse izhaja, da se za uporabo pravil o pristojnosti iz Uredbe Bruselj Ia zahteva obstoj tujega elementa, ki pa v tej uredbi ni opredeljen.

Sodišče se je oprlo na enakovreden pojem „čezmejna zadeva“, ki je v členu 3(1) Uredbe št. 1896/2006³ opredeljen kot „zadev[a], v kateri ima vsaj ena od strank stalno ali običajno prebivališče v državi članici, ki ni država članica, pred katere sodiščem poteka postopek“, in ugotovilo, prvič, da spor o glavni stvari ustreza tej opredelitvi, če imajo stranke v sporu sedež v državi članici, ki ni država članica sodišča, pred katerim poteka postopek, na podlagi zadevnega dogovora o pristojnosti. Drugič, v skladu s sodno prakso Sodišča, ki se nanaša na obstoj tujega elementa, se v sporu o glavni stvari postavlja vprašanje v zvezi z določitvijo mednarodne pristojnosti, natančneje vprašanje, ali so za odločanje o tem sporu pristojna sodišča Češke republike ali pa so za odločanje o tem sporu pristojna sodišča Slovaške republike.

V teh okoliščinah obstoj sporazuma o pristojnosti sodišč države članice, ki ni država članica, v kateri imajo pogodbene stranke sedež, sam po sebi dokazuje čezmejne posledice spora o glavni stvari.

Nazadnje, Sodišče je poudarilo, da razlaga člena 25(1) Uredbe Bruselj Ia, v skladu s katero je dogovor o pristojnosti, kakršen je ta iz postopka v glavni stvari, zajet s to določbo, ustreza cilju pravne varnosti, ki se uresničuje s to uredbo. Ta cilj pa bi bil ogrožen, če bi se navedena določba uporabljala le, če poleg dogovora o pristojnosti druge države članice obstajajo dodatni elementi, s katerimi je mogoče dokazati čezmejne posledice zadevnega spora. Ne le, da bi se zmanjšala predvidljivost – za pogodbene stranke – glede določitve sodišča, pristojnega za odločanje o njihovem sporu, ampak bi bil preizkus pristojnosti sodišča, ki mu je zadeva predložena, bolj zapleten.

² Ta člen določa: „Če so se stranke, ne glede na njihovo stalno prebivališče, dogovorile, da mora biti za spore, ki so ali ki bodo mogoče nastali v zvezi z določenim pravnim razmerjem, pristojno določeno sodišče ali sodišča določene države članice, je pristojno to sodišče oz. so pristojna sodišča te države članice, razen če je po pravu navedene države članice materialna veljavnost dogovora nična. [...]“

³ Uredba (ES) št. 1896/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2006 o uvedbi postopka za evropski plačilni nalog (UL 2006, L 399, str. 1).

Zato je Sodišče ugotovilo, da se člen 25(1) Uredbe Bruselj Ia uporablja za dogovor o pristojnosti, s katerim se stranke pogodbe s sedežem v isti državi članici dogovorijo o pristojnosti sodišč druge države članice za odločanje o sporih, ki izhajajo iz te pogodbe, tudi če navedena pogodba nima nobene druge navezne okoliščine s to drugo državo članico.